



Dokument nr. 8:70

(2005-2006)

Privat forslag fra stortingsrepresentantene Jan Tore Sanner, Svein Flåtten og Peter Skovholt Gitmark

Forslag fra stortingsrepresentantene Jan Tore Sanner, Svein Flåtten og Peter Skovholt Gitmark om å innføre en ordning som sikrer at merverdiavgiftssystemet ikke hindrer statlige virksomheter i å kjøpe fra dem som kan levere de beste varene og tjenestene

Til Stortinget

BAKGRUNN

Private og frivillige tjenesteleverandører spiller en viktig rolle for at det offentlige kan levere det tilbudet innbyggerne forventer. I 2004 kjøpte det offentlige varer og tjenester for nærmere 260 mrd. kroner. Det tilsvarer om lag 15 pst. av bruttonasjonalproduktet. Det er nødvendig at disse ressursene brukes på best mulig måte. Forslagsstillerne mener at de som leverer oppdragene, må være dem som kan levere mest og best kvalitet for pengene. Det krever ryddighet og likebehandling av tilbyderne.

Ulike konkurranseforhold mellom leverandører svekker konkurransen om å levere de beste tjenestene. Resultatet er at innbyggerne får et dårligere tilbud. Forslagsstillerne mener derfor at frivillige og private aktører må kunne konkurrere med offentlige aktører på likere vilkår enn i dag.

Merverdiavgiftssystemet er et eksempel på en ordning som kan favorisere offentlige tilbydere, og svekke konkurransen om å tilby de beste tjenestene. Forskjellsbehandlingen oppstår når offentlige institusjoners egen fremstilling av tjenester skjer uten plikt til å beregne merverdiavgift, mens anskaffelsen av en tilsvarende tjeneste fra frivillige og private leverandører blir avgiftsbelagt. Offentlige institusjoner kan derfor rent budsjettmessig ha en økonomisk fordel av at tjenestene blir utført med egne ansatte, i stedet for å kjøpe

pe tjenestene fra andre. Dette svekker imidlertid konkurransen, gir mindre effektiv ressursbruk, og et dårligere tilbud til innbyggerne.

Dette var bakgrunnen for at Bondevik II-regjeringen, i forbindelse med statsbudsjettet for 2004, innførte en ordning som sikrer likebehandling mellom kommunal og fylkeskommunal egenproduksjon, og kjøp fra uavhengige tjenesteleverandører.

I statsbudsjettet for 2006 foreslo Bondevik II-regjeringen en tilsvarende ordning for statlig forvaltnings innkjøp. Konkret ble det foreslått en budsjett-nøytral ordning der ordinære forvaltningsorganer ikke ble belastet betalt merverdiavgift i regnskapsene på sine budsjettkapitler. Betalt merverdiavgift skulle i stedet posteres på en særskilt utgiftspost. En slik ordning vil være enkel og oversiktlig, og ha lave administrative kostnader.

Forslaget ble senere, og uten nærmere begrunnelse, reversert av Stoltenberg II-regjeringen.

Ordnningen ville, om den hadde blitt innført, gitt økt konkurranse om statlige innkjøp og sikret innbyggerne bedre tjenester. I statsbudsjettet ble forvaltningsorganenes forventede utbetalinger av merverdiavgift i 2006 anslått til om lag 5 mrd. kroner. Dette svarer til innkjøp på i underkant av 20 mrd. kroner. En forsiktig anslått effektiviseringsgevinst på 3 pst. tilsier at i størrelsesorden 600 mill. kroner kunne blitt frigjort.

Forslagsstillerne mener det er uholdbart at denne gevinsten ikke tilfaller brukerne av statlige tjenester. Det er omfanget og kvaliteten på det som tilbys, og ikke avgiftsforskjeller, som bør avgjøre om statlige etater produserer tjenestene selv, eller kjøper dem fra private. Forslagsstillerne fremmer derfor forslag om å innføre en ordning som sikrer at merverdiavgiftssystemet ikke hindrer likeverdig konkurranse om å levere varer og tjenester til statsforvaltningen.

FORSLAG

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber Regjeringen, i forbindelse med statsbudsjettet for 2007, fremme forslag om en nøy-

tral merverdiavgift for statsforvaltningen, i tråd med forslaget i St.prp. nr. 1 (2005-2006).

5. april 2006